

→ Welkom bij de Leergang! Dag 2

Leer
werk
loket

Programmaraad

sam,

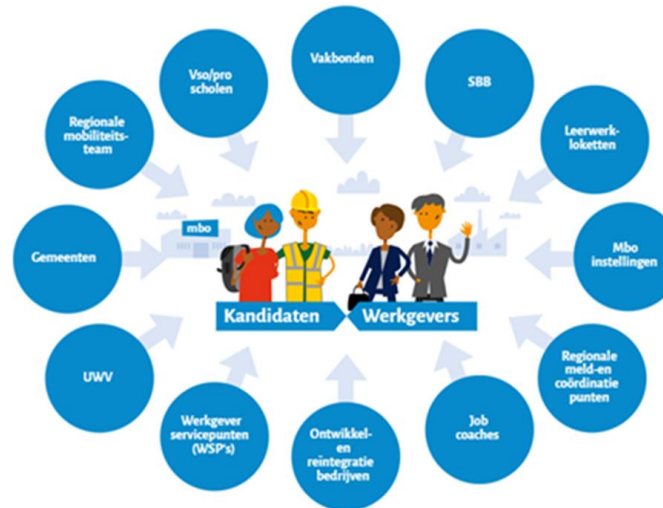
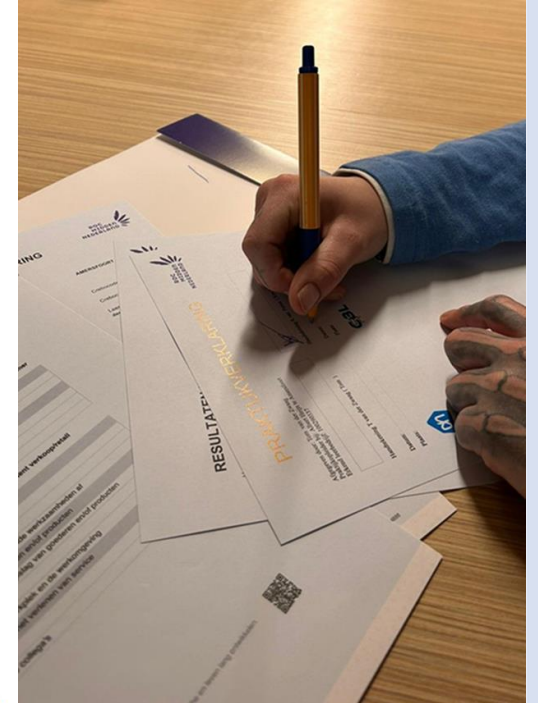
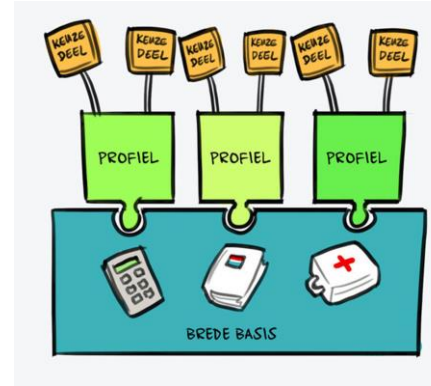

Aan de slag met Praktijkleren in
het mbo

→ Terugblik dag 1

Vorm	Niveau	Doel
Bol School met 1 of meer stages	4	
	3	
	2	
	1	
Bbi Leerbaan	4	
	3	
	2	
	1	
Derde leerweg Maatwerk, vaak een leerbaan	4	
	3	
	2	
	1	

4	Middenkader, specialist		Diploma
3	Vakopleiding		Certificaat
2	Basisberoepsopleiding		Praktijkverklaring
1	Entreeopleiding		

→ Programma voor vandaag

- **Terugblik dag 1**
- **In gesprek met Karin Terwindt en Jan Dijkhuis**
 - Uiteen in subgroepen
 - In gesprek over proces/inrichting
 - Perspectief werkgevers
 - Ruimte voor interactie vanuit jullie vragen/behoefte
- **In gesprek met Lineke van Hal**
 - Professioneel actorschap; wat kunnen we daarmee?
 - Hoe kunnen we dit inzetten bij Praktijkleren?
- **Afronding dag 2 en vooruitblik dag 3**

➔ In gesprek met experts uit de regio

Welkom Jan Dijkhuis en Karin Terwindt!

Wat gaan we doen?

We gaan twee keer uiteen in twee groepen.

Focus verhaal van Jan: Proces en inrichting maar ook de kernvraag 'voor wie doen we het'.

Focus verhaal van Karin: Werkgeversperspectief, praktische tips en het hart van Praktijkleren.

→ In gesprek met Jan Dijkhuis

- Voor wie doen wij het in Groningen?
- Arbeidsmarktregio Groningen
- Terugblik; start & verloop in Groningen (en kracht samenwerking!)
- Het belang van een helder proces
 - De kracht van inrichting & implementatie

➔ Voor wie doen wij het? Onze inwoners

Praktijkleren in de praktijk met Rick

Rick bij ESKA in Sappemeer

- <https://www.youtube.com/watch?v=iP9P62WXHQU>

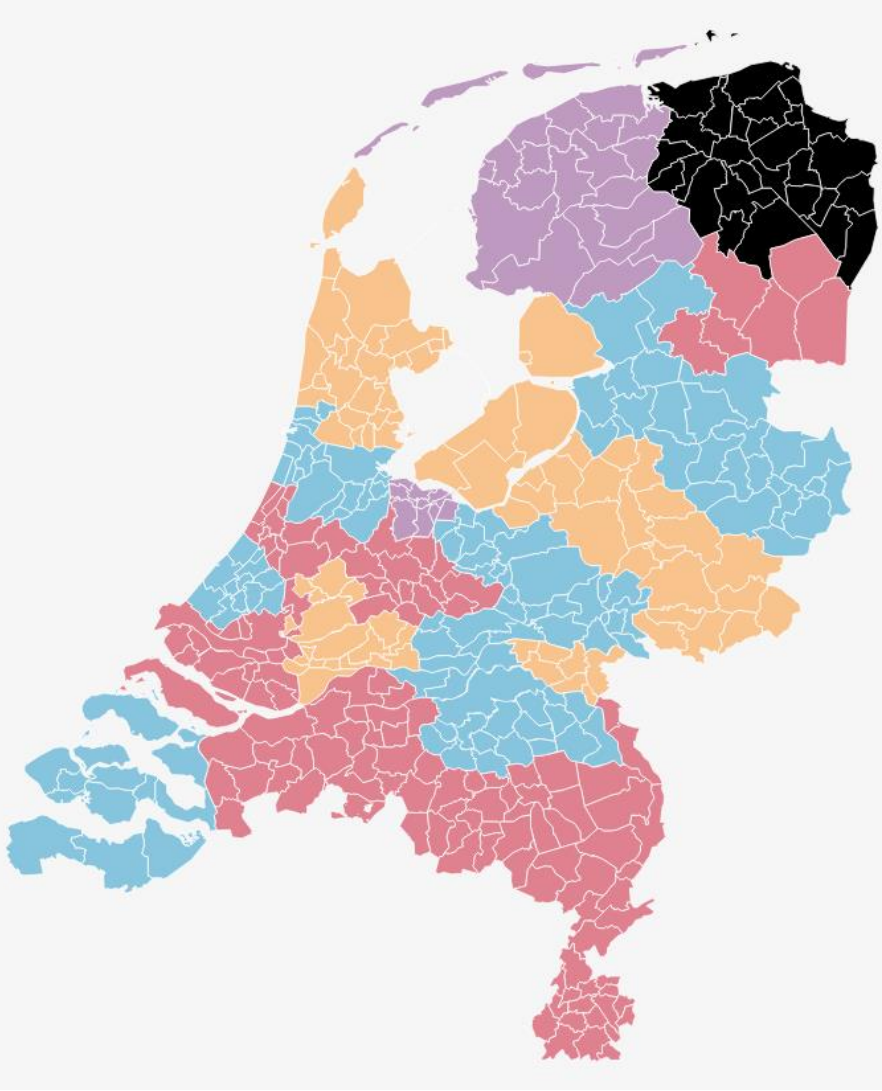

Andries – 100e Praktijkverklaring

Piet – 250e Praktijkverklaring

→ Arbeidsmarktregio Groningen

Werk
in **Zicht**

Noorderpoort

Alfa-college

SVO
VAKOPLEIDING
FOOD

D·C
DRENTHECOLLEGE

TERRA
NEXT

→ Terugblik; start en verloop Groningen

Hoe is Praktijkleren ontstaan?

Start pilot in 2018 mét twee projectleiders:

- Oost-Groningen (SW)
- Groningen Stad (P-Wet)

Start projectleider 2021 voor gehele AMR

Wat viel op →

- Veel betrokkenheid, maar veel overleg en veel verschillen
- Verwarring op termen, proces, financiering, documenten
- Komst RMT

Acties projectleider 2021:

- Eigenaarschap
- Rolverdeling
 - ✓ Intern
 - ✓ Extern
 - ✓ Beheerder
 - ✓ Ambassadeurs

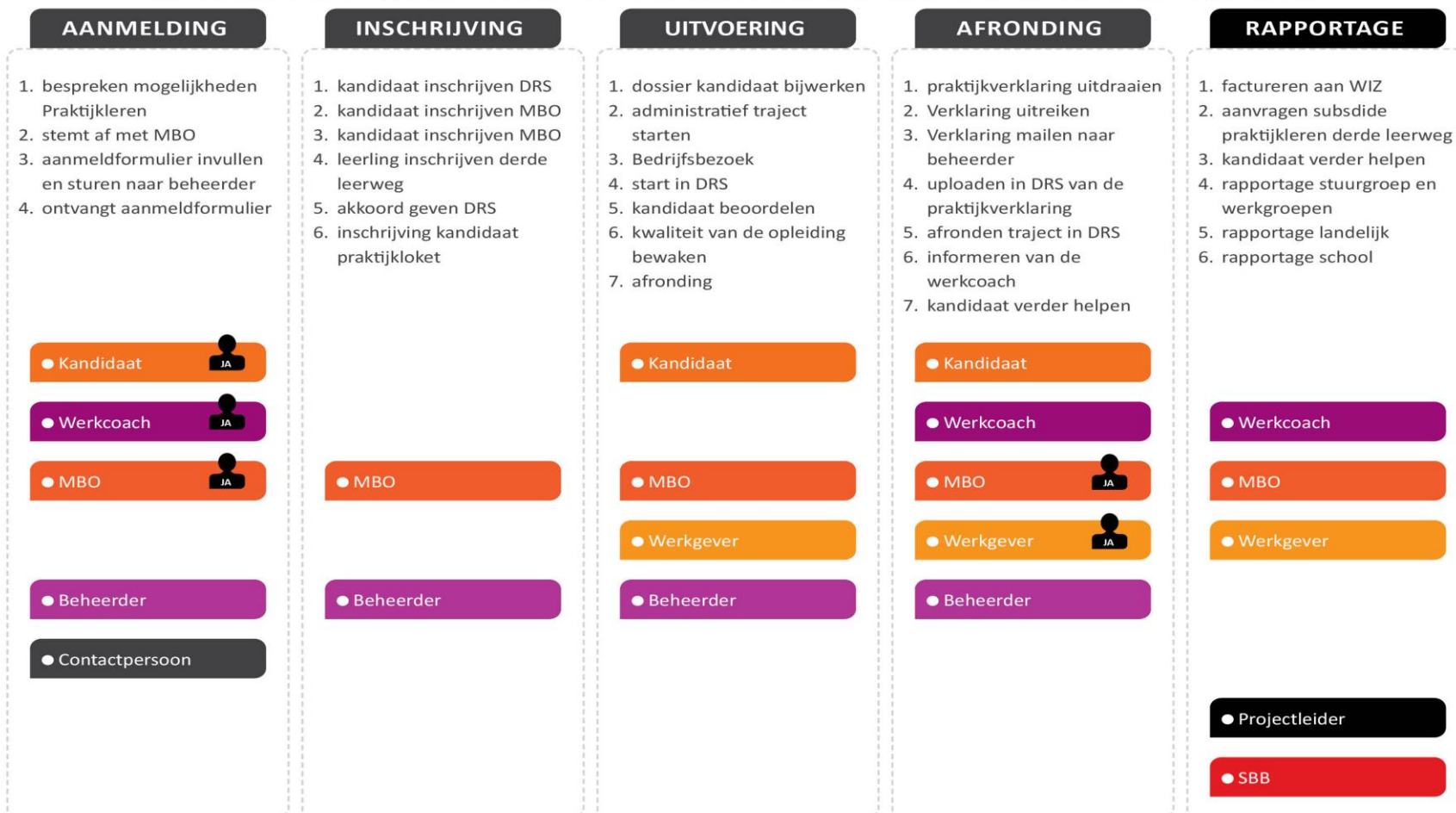
STAGEMarkt.nl

→ De kracht van samenwerking!

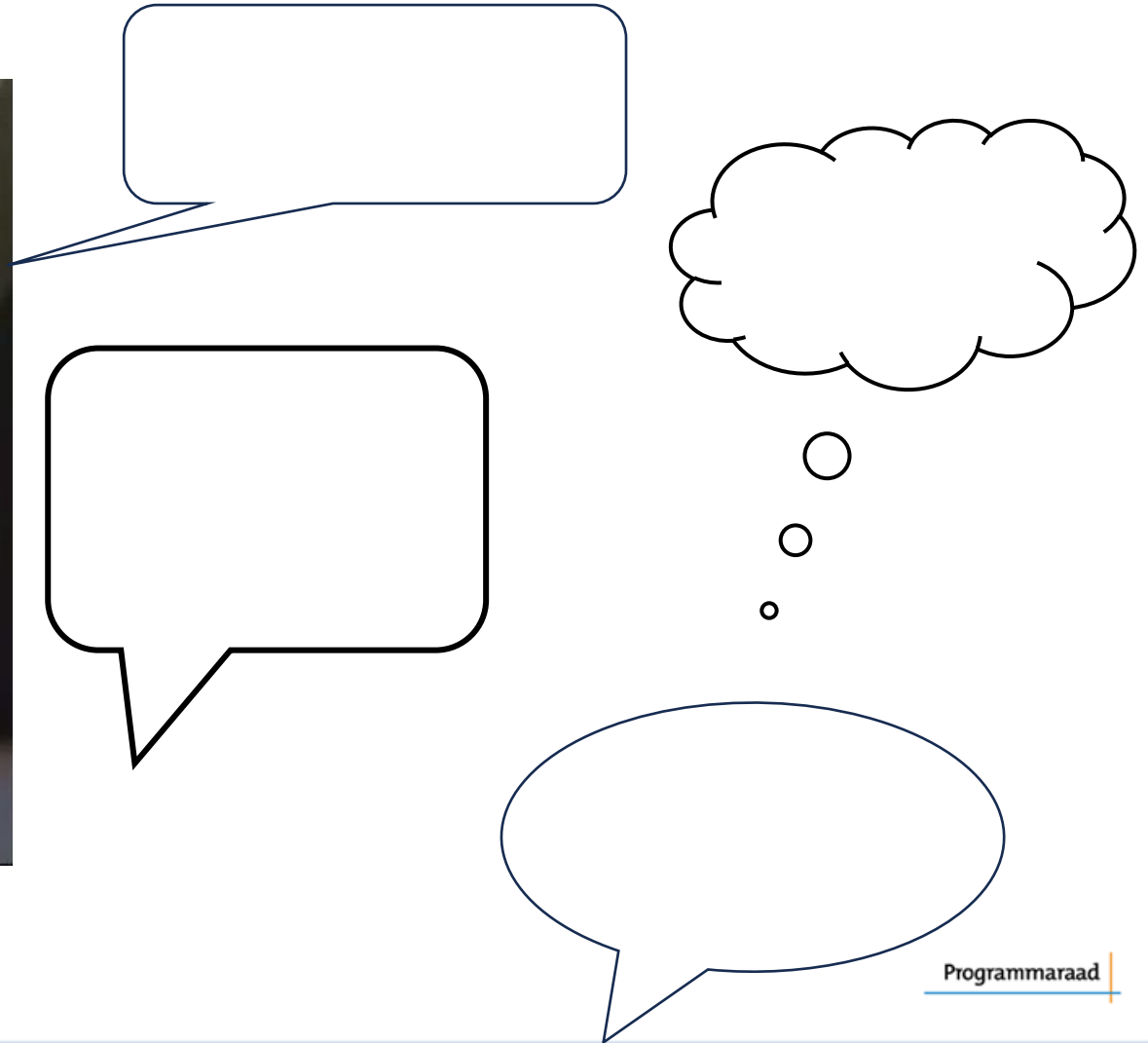

→ Het belang van een helder proces

Doorlooptijd: 3-6 maanden

➔ Wie herkent dit?

→ In gesprek met Karin Terwindt

- Het ❤️ van Praktijkleren....
- Praktijkleren in de praktijk
- Voorbeelden.... divers!
- Praktische tips

→ Het hart van Praktijkleren....

**Ik loop voor
ktijkleren omdat:**

Ik geloof dat deze manier van leren zowel voor de betrokken werkgever als de betrokken werknemer winst oplevert

- Werkgever en werknemer het samen doen, het is hun traject. Voor beide een moment van trots als de verklaring wordt uitgereikt.
- Praktijkleren de meest laagdrempelige manier is om (vak)vaardigheden te ontwikkelen.
- Praktijkleren een verklaring oplevert én de resultaten uniform inzichtelijk maakt.

**En jij.....?
Wat maakt dat jij warmloopt voor dit
thema?**

➔ Praktijkleren in de praktijk

Wie heeft er al ervaring met **Praktijkverklaringen**?

Op welke **niveaus** worden praktijkverklaringen afgegeven?

Weet jij hoeveel praktijkverklaringen er in jouw regio / bij jouw school zijn afgegeven?

➔ Voorbeelden... divers!

Hilvers Bakkerij

Uitvoerend bakker

2 Switch

Retail medewerker

VRP Klimatechniek

Klimatechniek

Mantel

Fietstechniek

Doeleman buiteninrichtingen

Assistent hovenier

VAJO Tuinaanleg

Assistent plant, dier of groene
leefomgeving

Taveerne de Bijland

Assistent horeca & voeding

→ Praktische tips

Controleer of de werkgever een erkend leerbedrijf is voor de verklaring die aangevraagd gaat worden. **Hoe?**

Organiseer vaste contactpersonen bij het SBB.

Vraag bij het SBB na welke werkgevers in jouw regio al met praktijkverklaringen werken. Bekijk hoe je gezamenlijk kan optrekken richting de werkgevers (Wsp en SBB).

Lift mee met de informatiebijeenkomsten die de MBO opleidingen in jouw regio organiseren! **Hoe?**

➔ Plenaire terugkoppeling

**IK NEEM ALTIJD
EEN LEGE KOFFER MEE
VOOR
DE MOOIE VERHALEN**

Loesje

Professioneel actorschap

Lineke van Hal

Bijzonder lector 'Beroepsvorming professionals in
het Publiek Sociaal Domein'

The logo for ZU YD is located in the bottom right corner. It consists of a black square containing the letters 'ZU' stacked above 'YD' in a bold, pink, sans-serif font. To the right of the square is a solid black circle. The background of the slide is orange with abstract black geometric shapes: a large triangle in the top right, a semi-circle on the right edge, and a square at the bottom right.

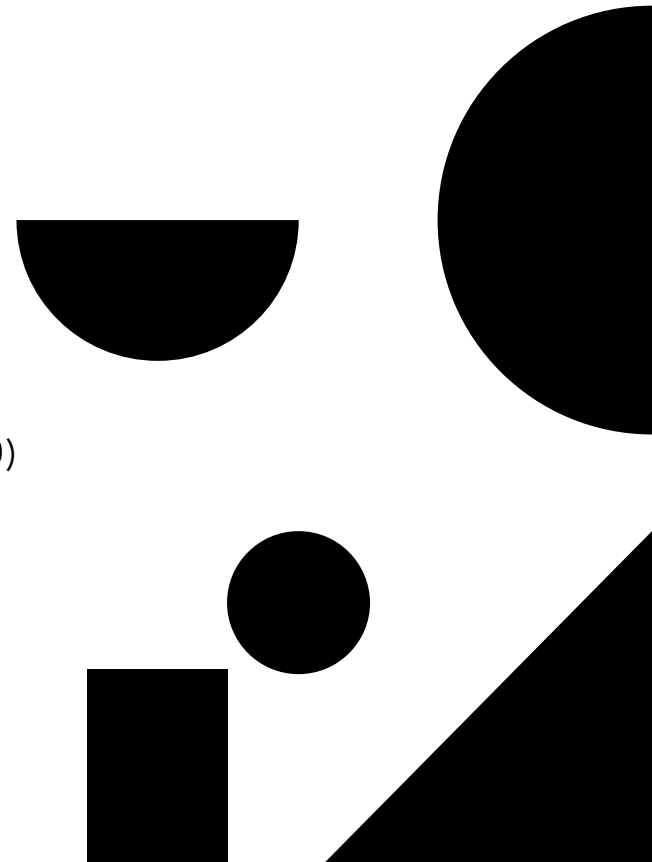
ZU
YD

Professionaliteit als roeping

- ... een **hoger gelegen doel** willen dienen (Freidson, 2001)

- ... door verrichten van **goed professioneel werk** (Gardner, 2010)
 - dat deugt ('excellence')
 - en deugd doet ('ethics')
 - vanuit innerlijke betrokkenheid ('engagement')

Roeping van 'Dynamisch op weg'

- "Gewoon dóén: aan de slag gaan. Maar ook: Gewóón doen: normaal doen, mensen erbij laten horen. Uitgaan van wat heeft iemand aan mogelijkheden en hoe die zo goed mogelijkheden te benutten."
- "Drie deelnemers kregen de opdracht om de verzakte klinkers hier op het terrein aan te pakken. Ze leren zich hier afvragen: 'Hoe komt dat dan dat de klinkers verzakt zijn?' Het gaat dus niet zomaar om gaten dicht maken, maar om het grote geheel, wat geleerd wordt. Het werk bij de Sallandse Wegenbouw [werkcontext van 'Dynamisch Op Weg'] is 80% ervaring: je leert op school geen leiding leggen. De ideale situatie wordt op school geleerd, maar zo is het werkelijke leven niet."

Werk maken van praktijkleren als professionele roeping?

Kansen, belemmeringen en rollen

Wat zien jullie als kansen voor inzetten praktijkleren?

- **Deelnemers / klant / werknemers / VSV / statushouders / mensen met een beperking**

- Laagdrempelig
- Draagt bij aan erkenning, waardering en vertrouwen
- Vanuit werksetting beter zicht krijgen op wat iemand kan en wil op de arbeidsmarkt
- Biedt een motiverende(re) leer- en ontwikkelomgeving (dan regulier onderwijs)
- Vergroot kansen op duurzame plaatsing

- **Organisaties**

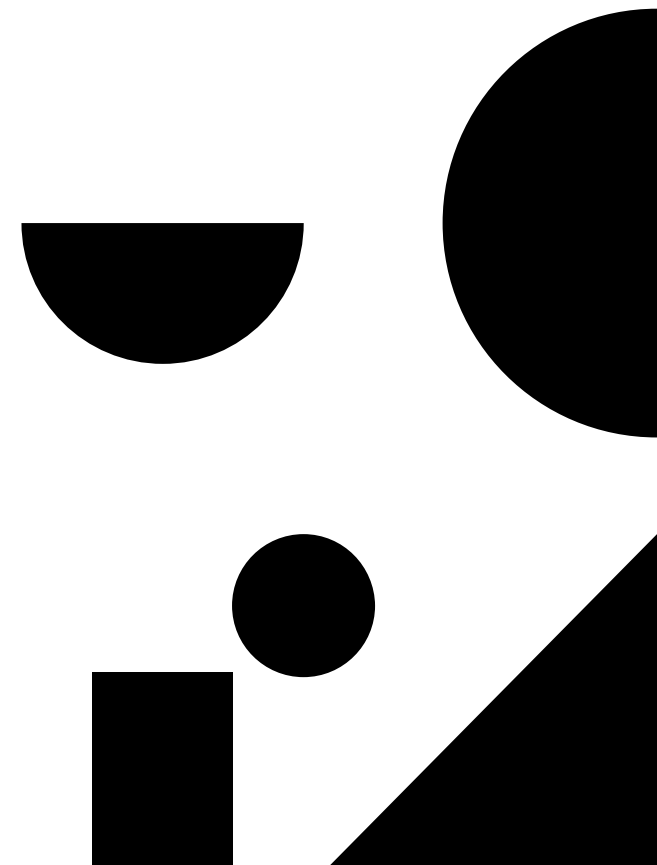
- Ontwikkelcultuur arbeidsmatige dagbesteding
- Intensiveert samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven
- Leerlijnen ontwikkelen in groen, logistiek, catering, schoonmaak, facilitair, verzorgende, klussen
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen
- Instroom en behoud werknemers (krappe arbeidsmarkt)

Wat zien jullie als belemmeringen voor inzetten praktijkleren?

- Geen erkenning als leerbedrijf
- Financiering: versnipperd; onzeker; oogt ingewikkeld
- Jongeren die niet meer ingeschreven zijn in opleiding en of niet meer leerplichtig
- Tijdsduur praktijkleren
- Spanning tussen groepsgericht onderwijs en individuele gerichtheid leerwerkbedrijf
- Ontbreken van duidelijke kader en structuur
- Nieuwe samenwerkingen aangaan
- Geen directe contacten met werkgevers
- Ontbreken van integrale visie
- Verwachtingen en inzet werkgever
 - o Vraagt voldoende ondersteuning in werksetting
- Gelijktijdigheid van werken en leren zit nog niet in DNA consulenten
- Wat het vraagt aan kennis, bijv. mbt pro/vso; aanvragen subsidie
- Taalvaardigheid deelnemers

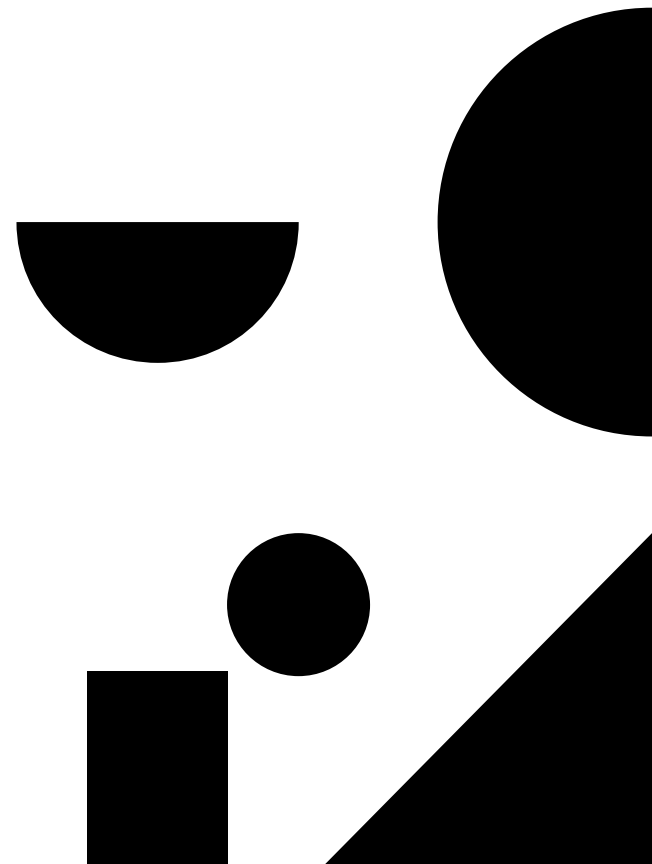
Wat zien jullie als jullie rol(len) bij inzet praktijkleren?

- **Ondernemen**
 - zoeken naar mogelijkheden
- **Ontwikkelen en organiseren**
 - zelf leerontwikkelroutes inrichten
- **Initiator en ambassadeur**
 - agenderend, overtuigend, en enthousiasmerend
- **Verbinden en plaatsen**
 - Intaker / Matches maken tussen werknemer/deelnemer en werkgever/arbeidsmatige dagbesteding
- **Informereren en adviseren en coachen**
- **Docent**

Van idealen van Praktijkleren naar complexe realiteit...

- *"Is nog een hoop onduidelijk..."*
 - *"We benutten het nu nog niet zoveel."*
 - *"Het is niet gebruikelijk dat..."*
 - *"Zit nog niet in DNA..."*
- Dat vraagt onontgonnen paden bewandelen...
... samen werken met verschillende spelers...
... laveren tussen verschillende belangen...
... in nieuwe contexten...
- **... vereist 'professioneel actorschap'**

Professioneel actorschap

“Professioneel actorschap betekent dat een professional voortdurend kijkt naar en bepaalt wat ‘goed’ werk is en daarbij in acht neemt wat deze professional daar zelf voor in huis moet hebben als ook wat daar vanuit de omgeving voor nodig is. Daarmee krijgt actorschap dus vorm in interactie met de ander.”

(Uit rapport GHNT, 2020: [Rapport GHNT \(fontys.nl\)](https://fontys.nl/rapport-ghnt))

Wat vraagt het om 'goed werk' te verrichten in een nieuwe context als praktijkleren?

Goed professioneel werk vereist

1. specifieke kennis en expertise
2. professionele autonomie
3. erkende autoriteit
4. ethisch verantwoord handelen vanuit gedeelde professionele normen en waarden
5. innerlijke betrokkenheid

Relationeel professional actorschap

- Inzetten van Praktijkleren als 'call for collaboration'
- *What do police professionals actually do when they perform connective work?*
- **I. Gerichte praktijken**
- Bekende vraagstukken en problemen, vaste collega's, belanghebbenden bekend, MAAR veel uitdagingen, veranderende partnerschappen, en (nieuwe) professionals zonder mandaat
- **II. Onbepaalde praktijken**
- Complexe vraagstukken, onduidelijke speelvelden, vage rollen, MAAR de noodzaak om te handelen en te presteren, en de noodzaak om dingen zichtbaar en tastbaar te maken

Meurs, T., & Noordegraaf, M. (2022). Adapted agency: how connected (Dutch) police professionals rework their professional capabilities. *Journal of Professions and Organization*, 9(2), 202-215.

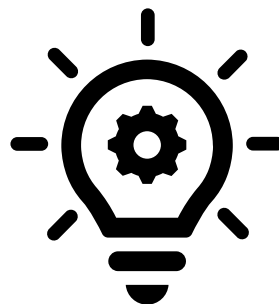

Hoe handelen [publieke professionals] in deze contexten?

- Gerichte praktijken
 - **1. Vertrouwen opbouwen**
 - situationele competenties
 - **2. Actief analyseren van de perspectieven van belanghebbenden**
 - analytische competenties
 - **3. Zorgvuldig oordelen**
 - normatieve competenties
- Onbepaalde praktijken
 - **1. Werkdomeinen opnieuw vormgeven**
 - Spanningsveld: positionering
 - **2. Onderhandelen over verantwoordelijkheden**
 - Spanningsveld: (werk)relaties
 - **3. Bescheiden prestaties tonen**
 - Spanningsveld: legitimeren/verantwoorden

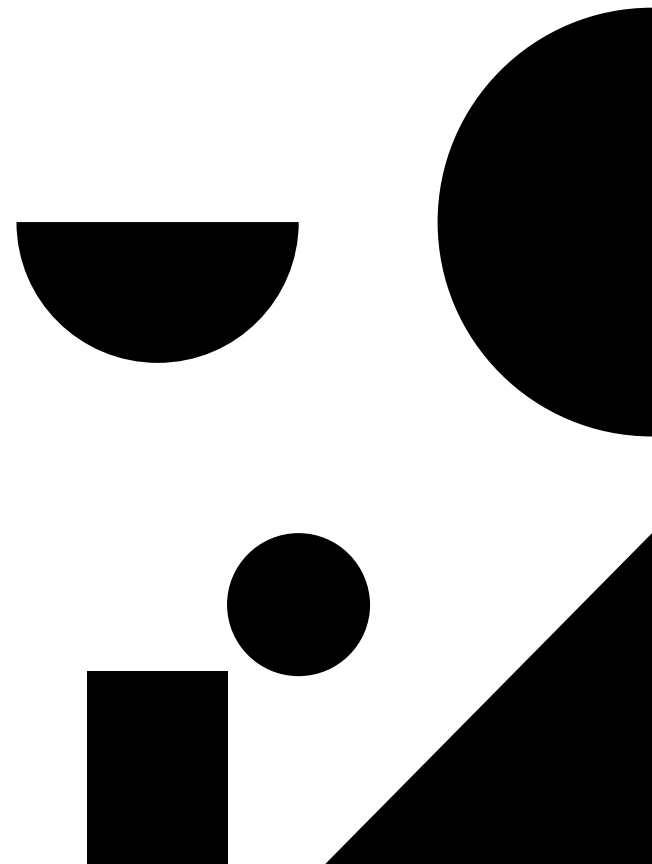
**Wat zou jij jezelf en
anderen adviseren om
relationeel professioneel
actorschap te versterken?**

Zet het in de chat.

Relationeel professioneel actorschap versterken

- 'Relationeel werken' op verschillende niveaus
 - Zorg dat je er niet alleen voor staat!
 - Verlies het 'hogere doel' niet uit het oog
- Heb je in beeld:
 - **Wie** zijn allemaal belanghebbenden als het om praktijkleren gaat en **wat** zijn hun belangen?
 - Is er sprake van **botsende** belangen en/of andere spanningsvelden?
 - Partnerschapskaart: [Partnerschapskaart \(han.nl\)](http://Partnerschapskaart(han.nl))

Vier mogelijke adviezen

- **Verscheidenheid erkennen:** verschillende personen en organisaties betrokken met belangen, behoeften, dromen en systemen.
- **Partnerschap:** dat wat voor belanghebbenden van (gedeelde) waarde is vormt de basis voor samenwerken;
- **Al doende leren:** Door met elkaar praktisch aan de slag te gaan leer je al doende elkaar en mogelijkheden en behoeften van Praktijkleren kennen. Dit vraagt gezamenlijke reflectie op wat gebeurt en op wat er nodig is;
- **Werken aan continuïteit:** Inbedding in regionale structuren

Rambags, P. & van Hal, L. (2023). Samen aan het werk in de wijk: Idealen in de praktijk. *Sociaal Bestek* (4): 14-18.

Vragen?

lineke.vanhal@zuyd.nl

Website:

[Beroepsvorming
professionals in het
publiek sociaal domein
\(zuyd.nl\)](http://zuyd.nl)

➔ Afronding van dag 2 en doorkijkje dag 3

Hoe sluit jij deze lesdag af?

Vergeet niet te kijken in de online omgeving

<https://www.samenvoordeklant.nl/leergang-praktijkleren-het-mbo>

voor de voorbereiding voor dag 3.

Dank voor jullie aanwezigheid!

➔ Jouw 'one minute' vlog

Wat vertel jij jouw collega's over dag 2?

Maak je eigen *one mine!*

Als je het leuk zou vinden, deel het met de Programmaraad (Jardy)

